

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 102

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Οκτώβριος 2024 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
- Έκδοση προκήρυξης διεθνούς διαγωνισμού κατασκευής διασυνδεδετήριου αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδα – Βόρειας Μακεδονίας – Λειτουργία ως το τέλος του 2027	4
-Στοιχεία ενέργειας στην Βόρεια Μακεδονία	4
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	4
- Εκδοθείσες οικοδομικές άδειες (Αύγουστος 2024)	4
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	4
- Ανακοίνωση Κεντρικής Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας για την εξέλιξη του χρέους της χώρας	4
-78η χώρα στον κόσμο σε αποθέματα χρυσού η Βόρεια Μακεδονία	4
-Μείωση βασικού επιτοκίου από κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	5
- Στην κυκλοφορία ως τα μέσα του 2025 τμήμα του νέου αυτοκινητοδρόμου Κίτσεβο - Αχρίδας	5
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	5
- Το 2024, το 93,8% των εταιρειών στην ΔΒΜ χρησιμοποιεί διαδικτυακές συναλλαγές	5
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	5
-Δείκτης τιμών στον αγροτικό τομέα (Σεπτέμβριος 2024)	5
1.7 Τομέας Τουρισμού	5
-Αριθμός τουριστών (Αύγουστος 2024)	5
1.8 Τομέας Εμπορίου	6
- Μειώνονται οι εξαγωγές της Βόρειας Μακεδονίας (οκτάμηνο 2024)	6
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	6
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	6
2. Οικονομικές ειδήσεις	6
- Η Fitch Ratings επιβεβαιώνει για τη Βόρεια Μακεδονία την αξιολόγηση BB+ με σταθερή προοπτική	6
- Στα 14,6 δις ευρώ το ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας το 2023 (προσωρινά στοιχεία)	6
-Στοιχεία μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού στην Βόρεια Μακεδονία (Αύγουστος, 2024)	7
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	7
-Η ΕΕ ενέκρινε πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων ύψους 750 εκ. ευρώ (2024-2027) για την ΔΒΜ ενόψει χαμηλών προσδοκιών ανάπτυξης	7
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	7
- Υποβαθμίζει εκ νέου τις εκτιμήσεις της για την φετινή ανάπτυξη στην Βόρεια Μακεδονία η Παγκόσμια Τράπεζα	7
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	7
- Πτώση της βιομηχανικής παραγωγής στην Βόρεια Μακεδονία (Οκτάμηνο 2024) – Αυξάνεται ο αριθμός των εργαζομένων στον τομέα	7
-Εγκαίνια νέας ηλιακής φωτοβολταϊκής μονάδας από την σλοβενική εταιρείας GEN-I	8
-Στοιχεία UNICEF για την παιδική φτώχεια στην Βόρεια Μακεδονία: Κάτω από ο όριο φτώχειας 120.000 παιδιά	8
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	8
- Δράση για την προώθηση της κυκλική οικονομίας (Σκόπια, 23-24/9//2024)	8

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Δούκας Μαρινόπουλος, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 **Ενέργεια και Ορυκτά**

- Έκδοση προκήρυξης διεθνούς διαγωνισμού κατασκευής διασυνδετήριου αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας – Βόρειας Μακεδονίας – Λειτουργία ως το τέλος του 2027

Εκδόθηκε και δημοσιεύτηκε στην επίσημη ιστοσελίδα της Ε.Ε (<https://ted.europa.eu/en/notice/-/detail/624846-2024>) διεθνής διαγωνισμός για την κατασκευή του διασυνδετήριου αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας – Βόρειας Μακεδονίας. Σύμφωνα με την προκήρυξη το εκτιμώμενο κόστος έργου ανέρχεται σε 83,65 εκ. ευρώ ενώ η προθεσμία υποβολής οικονομικών προτάσεων από ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ορίζεται η 20η Νοεμβρίου 2024. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Κυβέρνησης της ΔΒΜ η ολοκλήρωση κατασκευής και η θέση σε λειτουργία του νέου αγωγού θα πραγματοποιηθεί το αργότερο έως το τέλος του 2027.

-Στοιχεία ενέργειας στην Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της χώρας, το 2023, η συνολική πρωτογενής παραγωγή ενέργειας στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας ήταν 936.031 toe ή 34,7% της ακαθάριστης εσωτερικής κατανάλωσης. Η ακαθάριστη εσωτερική κατανάλωση ενέργειας για το 2023 ήταν 2.698.648 toe. Οι μεγαλύτεροι τελικοί καταναλωτές ενέργειας το 2023 ήταν: οι μεταφορές με 44,1%, τα νοικοκυριά με 25,8% και η βιομηχανία με 17,9%

1.2 **Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate**

- Εκδοθείσες οικοδομικές άδειες (Αύγουστος 2024)

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Αύγουστο του 2024 εκδόθηκαν συνολικά 275 οικοδομικές άδειες, λιγότερες κατά 20,1% από τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν 4.851.654 χιλιάδες δηνάρια ή περίπου 79 εκ. ευρώ, η οποία ήταν 31,1% λιγότερο σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Από το σύνολο των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί, οι 165 (60,0%) αφορούν οικοδομές, οι 45 (16,4%) αφορούν σχέδια πολιτικού μηχανικού και οι 65 (23,6%) ανακαινίσεις και ανακατασκευές. Από το σύνολο των 275 δομών, για 167 (60,7%) επενδυτές είναι ιδιώτες και για 108 (39,3%) δομές επενδυτές είναι νομικά πρόσωπα και επιχειρηματικές οντότητες. Κατά την περίοδο αναφοράς, προβλέπεται η ανέγερση 531 κατοικιών, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 52.648 m².

1.3 **Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας**

- Ανακοίνωση Κεντρικής Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας για την εξέλιξη του χρέους της χώρας

Η Κεντρική τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας ανακοίνωσε ότι το καθαρό εξωτερικό χρέος της χώρας ανήλθε σε 4.481 εκατ. ευρώ (ή 30,8% του προβλεπόμενου ΑΕΠ). Το δεύτερο τρίμηνο του 2024 το καθαρό εξωτερικό χρέος της χώρας αυξήθηκε κατά 109 εκατ. ευρώ ή κατά 2,5%. Παρατηρώντας τη δομή, το ιδιωτικό καθαρό χρέος εξακολουθεί να έχει μεγαλύτερο μερίδιο στο συνολικό καθαρό χρέος με 64%. Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2024, οι αρνητικές καθαρές διεθνείς επενδύσεις θέση (IIP) αυξήθηκαν κατά 185 εκατ. ευρώ στα 8.622 εκατ. ευρώ, δηλαδή στο 59,2% του προβλεπόμενου για το 2024 ΑΕΠ. Σε σύγκριση με το τέλος του 2023, το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος αυξήθηκε κατά 519 ευρώ εκατ. ή 4,6%. Από την άλλη πλευρά το Υπουργείο Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας δήλωσε ότι αναμένει το δημόσιο χρέος της χώρας να φτάσει το 66,4% του προβλεπόμενου ΑΕΠ έως το τέλος του 2024 αλλά να μειωθεί κάτω από το 60% έως το 2029.

-78η χώρα στον κόσμο σε αποθέματα χρυσού η Βόρεια Μακεδονία

Η Βόρεια Μακεδονία βρίσκεται στην 78η θέση παγκοσμίως ως προς την κατοχή συναλλαγματικών αποθεμάτων σε χρυσό, με όγκο 6,89 τόνων, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του Παγκόσμιου Συμβουλίου Χρυσού (WGC). Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της χώρας, ο χρυσός αντιπροσωπεύει το 11,9% των συνολικών συναλλαγματικών αποθεμάτων της χώρας, τα οποία τον Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους ανήλθαν σε 4.406,6 δισ. ευρώ. Τα συγκριτικά στοιχεία με άλλες χώρες της περιοχής δείχνουν πως η Σερβία διαθέτει τα περισσότερα αποθέματα χρυσού (47,4 τόνους

και 53η θέση στον κόσμο). Η Ελλάδα κατέχει 114,49 τόνους και η Βουλγαρία 40,87 τόνους. Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής διαθέτουν τα περισσότερα αποθέματα χρυσού με 8.133,46 τόνους.

-Μείωση βασικού επιτοκίου από κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες

Η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας αποφάσισε να μειώσει το βασικό επιτόκιο κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες, στο επίπεδο του 5,8%. Ο ετήσιος πληθωρισμός τον Σεπτέμβριο ανήλθε σε 2,6%, οδηγούμενος κυρίως από την αύξηση των τιμών των τροφίμων αλλά ο βασικός πληθωρισμός παραμένει σταθερός.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

- Στην κυκλοφορία ως τα μέσα του 2025 τμήμα του νέου αυτοκινητοδρόμου Κίτσεβο - Αχρίδας

Η κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ανακοίνωσε πως αναμένει εντός του πρώτου εξαμήνου του 2025 να δοθεί στην κυκλοφορία περίπου το μισό τμήμα του αυτοκινητόδρομου του Διαδρόμου 8 Κίτσεβο-Αχρίδας, που αποτιμάται σε 600 εκατομμύρια ευρώ. Σημειώνεται ότι πριν έξι μήνες περίπου, η Βόρεια Μακεδονία παράτεινε την προθεσμία για την κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου από την κινεζική εταιρεία Sinohydro Corporation κατά τρία χρόνια έπειτα από σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση του έργου. Συγκεκριμένα, η Sinohydro ξεκίνησε την κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Κίτσεβο - Αχρίδας το 2014 με προθεσμία ολοκλήρωσης το 2023. Το έργο είχε αρχικά κοστολογηθεί στα 375 εκατ. ευρώ, αλλά λόγω πολλαπλών καθυστερήσεων, το κόστος έχει ανέλθει σε πάνω από 600 εκ. ευρώ.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

- Το 2024, το 93,8% των εταιρειών στην ΔΒΜ χρησιμοποιεί διαδικτυακές συναλλαγές

Το 93,8% των επιχειρηματικών οντοτήτων στην Βόρεια Μακεδονία χρησιμοποίησε φέτος υπολογιστή για τις συναλλαγές τους. Όσον αφορά στο ηλεκτρονικό εμπόριο, το 19,7% των επιχειρήσεων ηλεκτρονικών πωλήσεων έλαβαν παραγγελίες μέσω διαδικτύου, ενώ το 18,9% έλαβε παραγγελίες για αγαθά υπηρεσίες μέσω διαδικτυακών σημείων πώλησης.

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

-Δείκτης τιμών στον αγροτικό τομέα (Σεπτέμβριος 2024)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης τιμών στη γεωργία τον Σεπτέμβριο του 2024 μειώθηκε κατά 4,9% στην ομάδα «εισροές» ενώ στην ομάδα «παραγωγή» αυξήθηκε κατά 13,1% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του προηγούμενου έτους. Τον Σεπτέμβριο του 2024, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2023, ο δείκτης τιμών για τις εισροές 1 (αγαθά που καταναλώνονται σήμερα στη γεωργία) ήταν 94,5 και ο δείκτης τιμών για τις εισροές 2 (επένδυση στη γεωργία) ήταν 102,9. Στην ομάδα «Παραγωγή», τον Σεπτέμβριο 2024, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2023, ο δείκτης τιμών της Φυτικής παραγωγής ήταν 114,1 και ο δείκτης Κτηνοτροφικής παραγωγής ήταν 110,1.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Αριθμός τουριστών (Αύγουστος 2024)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο αριθμός των τουριστών τον Αύγουστο του 2024 ανήλθε σε 232.576, εκ των οποίων το 48,6% ήταν εγχώριοι τουρίστες και το υπόλοιπο 51,4% ήταν ξένοι τουρίστες. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων τον Αύγουστο του 2024 ήταν 911.478, εκ των οποίων το 74,3% πραγματοποιήθηκε από εγχώριους τουρίστες και το άλλο 25,7% από ξένους τουρίστες. Την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2024, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ο αριθμός των τουριστών αυξήθηκε κατά 8,3%. Συγκεκριμένα, οι εγχώριοι τουρίστες μειώθηκαν κατά 0,9%, ενώ οι ξένοι τουρίστες αυξήθηκαν κατά 14,4%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2024, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε κατά 5,3%.

1.8 Τομέας Εμπορίου

- Μειώνονται οι εξαγωγές της Βόρειας Μακεδονίας (οκτάμηνο 2024)

Η συνολική αξία των εξαγωγών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2024 ανήλθε σε 5.190,2 εκατ. ευρώ και παρουσιάζει μείωση 5,7% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ η αξία των εισαγόμενων αγαθών ανήλθε σε 7.341,3 εκατ. ευρώ, δηλαδή 0,6% περισσότερο σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της Βόρειας Μακεδονίας το εμπορικό έλλειμμα έφτασε στα 2.151,2 εκατ. ευρώ και η κάλυψη των εισαγωγών από τις εξαγωγές έφτασε στο 70,7%. Αναλυτικά, ανά προϊόν προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μερίδιο των εξαγωγών αφορά σε καταλύτες και προϊόντα με πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις τους, σεντ καλωδίων ανάφλεξης κ.λπ., για οχήματα, αεροπλάνα ή πλοία, μέρη καθισμάτων από την υποομάδα 821.1 και άλλους καταλύτες σε μεταφορείς, πετρελαιοειδή και έλαια που λαμβάνονται από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα), άλλα μέταλλα της ομάδας πλατίνας και τα κράματά τους, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης, πλατίνα και κράματα πλατίνας, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης, και άλλα μηχανοκίνητα οχήματα για μεταφορά είναι τα περισσότερα εισαγωγές. προσώπων, αναφέρει ο SSO. Την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2024, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο του εξωτερικού εμπορίου, οι χώρες με τις οποίες συναλλάσσονταν κυρίως η Βόρεια Μακεδονία ήταν κατά σειρά οι: Γερμανία, Μεγάλη Βρετανία, Ελλάδα, Κίνα και Σερβία.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

- Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο.67/2024 από 18 Οκτωβρίου 2024, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/infocfiles/TENDERS%20No%2067_2024%20mk.pdf

2. Οικονομικές ειδήσεις

- Η Fitch Ratings επιβεβαιώνει για τη Βόρεια Μακεδονία την αξιολόγηση BB+ με σταθερή προοπτική

Ο οίκος αξιολόγησης Fitch Ratings επιβεβαίωσε την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας σε BB+ με σταθερή προοπτική. Κατά τον οικονομικό φορέα, η εφαρμοστέα νομισματική πολιτική από την Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας στηρίζει τη σύνδεση της συναλλαγματικής ισοτιμίας με το ευρώ. Η Fitch τοποθετεί για φέτος την ανάπτυξη της χώρας στο 2,2%, ενώ για την επόμενη διετία (2025-2026) αναμένει ανάπτυξη κατά μέσο όρο 3,5%. Οι ρυθμοί αυτό αποδίδονται, εν μέρει, στην προστιθέμενη αξία των μεγάλων κατασκευαστικών έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη στους Διαδρόμους 8 και 10d. Ωστόσο, παρά τις ισχυρές επενδύσεις, η ασθενής παραγωγικότητα και τα φτωχά δημογραφικά στοιχεία επιβαρύνουν τη δυνητική ανάπτυξη ενώ σχετικά αρνητικές, σύμφωνα με τον Fitch, είναι και οι εκτιμήσεις για το έλλειμμα (4,3% του ΑΕΠ το 2025 και 3,8% το 2026). Παράλληλα, στην έκθεση αναφέρεται ότι η βάση των φορολογικών εσόδων της Βόρειας Μακεδονίας έχει περιοριστεί από μια μεγάλη παραοικονομία ενώ η εφαρμογή της καθολικής χρήσης ηλεκτρονικών τιμολογίων (όπως σχεδιάζει η κυβέρνηση) απαιτεί χρόνο. Η Fitch Ratings προβλέπει, επίσης, ότι το χρέος της γενικής κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας θα αυξηθεί υπερβαίνοντας το όριο του 60% που καθορίζεται ως επιτρεπτό όριο, σύμφωνα με την νομοθεσία της χώρας.

- Στα 14,6 δις ευρώ το ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας το 2023 (προσωρινά στοιχεία)

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) το 2023 ανήλθε σε 897.694 εκατομμύρια δηνάρια ή περίπου σε 14,6 δις. ευρώ. Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ το 2023, σε σύγκριση με το 2022, ήταν 2,1%. Οι ακόλουθοι τομείς είχαν το μεγαλύτερο μερίδιο προστιθέμενης αξίας στη δομή του ΑΕΠ της χώρας: Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, Μεταφορά και αποθήκευση, Υπηρεσία διαμονής και εστίαση. Το μερίδιο της τελικής κατανάλωσης το 2023 στη δομή του ΑΕΠ ανήλθε σε 83,4%. Το 2023, το μερίδιο των εξαγωγών και υπηρεσιών στο ΑΕΠ ήταν 67,8%.

-Στοιχεία μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού στην Βόρεια Μακεδονία (Αύγουστος, 2024)

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Αύγουστο του 2024, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2023, ήταν 112,9. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Παιδεία (18,9%), Τέχνες, ψυχαγωγία και αναψυχή (18,8%) και δημόσια διοίκηση και άμυνα. Ο μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Αύγουστο του 2024 ήταν 41.097 δηνάρια ήτοι περίπου 670 ευρώ.

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Η ΕΕ ενέκρινε πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων ύψους 750 εκ. ευρώ (2024-2027) για την ΔΒΜ ενόψει χαμηλών προσδοκιών ανάπτυξης

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε προγράμματα μεταρρυθμίσεων κρατών των Δυτικών Βαλκανίων, συμπεριλαμβανομένης της Βόρειας Μακεδονίας συνολικού ύψους 6 δισ. ευρώ τα οποία αφορούν στην χρονική περίοδο 2024-2027. Το Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (Reform Agenda) αποτελεί μέρος του ευρύτερου Σχεδίου Ανάπτυξης της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια (Growth Plan) για την περίοδο 2024-2027 και επικεντρώνεται σε βασικές κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις και θεμελιώδεις τομείς όπως το κράτος δικαίου, την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και την προσπάθεια κατά της διαφθοράς. Ειδικότερα, για την Βόρεια Μακεδονία το ύψος των εγκεκριμένων κονδυλίων ανέρχεται σε 750,4 εκ. ευρώ, εκ των οποίων 250 εκ. ευρώ αφορούν σε επιχορηγήσεις ή μη επιστρεφόμενα κεφάλαια για επενδύσεις. Τα υπόλοιπα 500 εκατ. ευρώ θα παρασχεθούν μέσω δανείου με ευνοϊκούς όρους (έναρξη εξόφλησης από το 2034, προθεσμία αποπληρωμής έως 40 έτη και ευνοϊκό επιτόκιο). Από αυτά, τα μισά, ήτοι 250 εκατ. ευρώ, θα διατεθούν για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων (ως δημοσιονομική στήριξη) και τα υπόλοιπα 250 εκατ. θα διατεθούν για την υλοποίηση επενδυτικών έργων. Η σταδιακή αποδέσμευση των κεφαλαίων θα εξαρτάται από την πραγματοποίηση συγκεκριμένων ποιοτικών και ποσοτικών βημάτων προόδου και σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων.

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

- Υποβαθμίζει εκ νέου τις εκτιμήσεις της για την φετινή ανάπτυξη στην Βόρεια Μακεδονία η Παγκόσμια Τράπεζα

Σύμφωνα με την φθινοπωρινή έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας για την οικονομική ανάπτυξη των Δυτικών Βαλκανίων, η οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας αναμένεται να αναπτυχθεί με ρυθμό 1,8% του ΑΕΠ το 2024 (από 2,5% στην προηγούμενη πρόβλεψή της τον Ιούνιο). Πρόκειται για τον χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης στα Δυτικά Βαλκάνια καθώς οι υπόλοιπες χώρες της περιοχής αναμένεται να αναπτυχθούν με ποσοστά άνω του 3%. Παρά την ανάκαμψη των δημοσίων επενδύσεων και τη σταθερή βελτίωση της κατανάλωσης και των εξαγωγών, το βασικό σενάριο για την πορεία της οικονομίας, σύμφωνα πάντα με την ΠΤ προβλέπει ότι η χαμηλή παραγωγικότητα, η αναποτελεσματική χρήση κεφαλαίων, η ασθενής ζήτηση και οι δημοσιονομικοί κίνδυνοι εμποδίζουν την ανάπτυξη της χώρας καθιστώντας αργή τη σύγκλιση εισοδήματος με την ΕΕ. Παράλληλα, το έλλειμμα της χώρας διατηρείται κοντά στο 5%, ωθώντας το δημόσιο χρέος στα επίπεδα του 62% του ΑΕΠ (άνω του 60% που ορίζει νόμος ως όριο). Είναι χαρακτηριστικό ότι η Βόρεια Μακεδονία έχει το μεγαλύτερο δημοσιονομικό έλλειμμα, διπλάσιο από το μέσο όρο ελλειμμάτων των υπόλοιπων κρατών της περιοχής.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

- Πτώση της βιομηχανικής παραγωγής στην Βόρεια Μακεδονία (Οκτάμηνο 2024) – Αυξάνεται ο αριθμός των εργαζομένων στον τομέα

Η βιομηχανική παραγωγή την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου σημείωσε πτώση 3,6%, σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της χώρας. Η παραγωγή τον Αύγουστο, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του 2023, μειώθηκε κατά 1,6%. Η μεγαλύτερη μείωση αφορά στον τομέα Μεταλλεία και Λατομεία (18,4%). Σημειώνεται όμως, ότι κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, ο αριθμός των εργαζομένων στον αυξήθηκε κατά 1,4% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι.

-Εγκαίνια νέας ηλιακής φωτοβολταϊκής μονάδας από την σλοβενική εταιρείας GEN-I

Η σλοβενική εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας GEN-I εγκαίνιασε μια ηλιακή φωτοβολταϊκή μονάδα ισχύος 12 MW στο Kavadarci της Βόρειας Μακεδονίας. Η ηλιακή μονάδα θα παράγει έως και 15.500 μεγαβατώρες ετησίως, μέγεθος που αρκεί για να καλύψει την κατανάλωση 3.400 νοικοκυριών και να εξοικονομήσει 7.574 τόννων εκπομπών CO₂, ανέφερε η GEN-I σε δελτίο τύπου. Ο Όμιλος GEN-I είναι διεθνής έμπορος ηλεκτρικής ενέργειας που δραστηριοποιείται σε 24 αγορές χονδρικής. Κατασκεύασε την πρώτη της μονάδα ηλιακής ενέργειας στη Βόρεια Μακεδονία το 2022 στον Δήμο Sveti Nikoli και με εγκατεστημένη ισχύ 17 MW παράγοντας έως 25.000 MWh πράσινης ενέργειας ετησίως. Με αυτές τις δύο ηλιακές εγκαταστάσεις, η GEN-I θα παράγει ηλεκτρική ενέργεια στη Βόρεια Μακεδονία που καλύπτει τις ανάγκες σχεδόν 9.000 νοικοκυριών.

-Στοιχεία UNICEF για την παιδική φτώχεια στην Βόρεια Μακεδονία: Κάτω από ο όριο φτώχειας 120.000 παιδιά

Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της Βόρειας Μακεδονίας, πάνω από 120.000 παιδιά στη χώρα ζουν κάτω από το εθνικό όριο της φτώχειας. Το ποσοστό παιδικής φτώχειας είναι 50% υψηλότερο από τον ενήλικο πληθυσμό και έχει αυξηθεί από 28% το 2015 σε 32,8% το 2021, αποδεικνύοντας ότι τα παιδιά μένουν εκτός της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Η παιδική φτώχεια επηρεάζει όλες τις πτυχές της ζωής και μπορεί να έχει δια βίου συνέπειες στη σωματική, γνωστική των παιδιών και κοινωνική ανάπτυξη, ενώ έχει υψηλό κόστος για το ανθρώπινο κεφάλαιο και την ευημερία.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

- Δράση για την προώθηση της κυκλική οικονομίας (Σκόπια, 23-24/9//2024)

Οι μαθητές των δημόσιων σχολείων ΟΥ "Kole Nedelkovski", "ΟΥ "Johan Heinrich Pestalozzi" και "ΟΥ Kocho Racin" συμμετείχαν στο εργαστήριο Upcycling που διοργάνωσε το Τμήμα Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Πρεσβείας της Ελλάδος στη Βόρεια Μακεδονία και το ελληνικό ΜΚΟ «Catwalk» στα Σκόπια στις 23-24 Σεπτεμβρίου. Το εργαστήριο Upcycling επικεντρώθηκε στη βιώσιμη και ηθική μόδα και στην κυκλική οικονομία. Οι μαθητές έμαθαν για τον αντίκτυπο της βιομηχανίας της μόδας στο περιβάλλον, καθώς και για τις δυνατότητες επαναχρησιμοποίησης ρούχων και προστασίας του περιβάλλοντος. Στο πρακτικό μέρος του εργαστηρίου, οι μαθητές έδειξαν τη δημιουργικότητα και τις συνεργατικές τους ικανότητες μετατρέποντας παλιά μπλουζάκια σε τσάντες, δίνοντας νέα ζωή σε παλιά αντικείμενα.